

MV-soja

Fact Sheet – Q&A

Inhoud

1. WAT IS SOJA?	3
2. WAAROM WORDT SOJA GEBRUIKT IN DIERVOEDING?	3
3. WELKE ANDERE PLANTAARDIGE EIWITTEN GEBRUIKT DE BELGISCHE DIERVOEDERINDUSTRIE?	3
4. HOEVEEL SOJA WORDT ER IN DIERVOEDING GEBRUIKT?	4
5. WAAR KOMT SOJA VANDAAN?	4
6. OPRICHTING PLATFORM “MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDE DIERVOEDERSTROMEN”	4
7. WIE IS LID VAN HET PLATFORM MVDS?	4
8. WELKE DIERVOEDERSTROMEN WORDEN GEAMBIEERD MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD TE ZIJN/WORDEN?	5
9. WAT IS MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDE SOJA?	5
10. WAT IS RTRS?	6
11. WAT IS HET AMAZONE MORATORIUM?	6
12. WAAROM HET INITIATIEF VAN BEMEFA’S LASTENBOEK SOJA?	7
13. IS ALLE SOJA IN MENGVOEDERS MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD?	7
14. ZIJN BEMEFA’S LASTENBOEK EN DE RTRS-STANDAARD COMPATIBEL?	7
15. AAN WELKE INDICATOREN BEANTWOORDT DE AANGEKOCHTE BEMEFA GECERTIFICEERDE MV-SOJA?	8
16. AAN WELKE INDICATOREN BEANTWOORDT DE AANGEKOCHTE RTRS GECERTIFICEERDE SOJA?	8
17. HOE VERLOOPT DE AANKOOP VAN MV-SOJA?	8
18. WELKE BESTEMMING HEEFT DE AANGEKOCHTE MV-SOJA?	9
19. WORDT DE BINNENLANDSE MARKT AFGEDEKT MET VOEDERS MET GECERTIFICEERDE MV-SOJA?	9
20. WORDT DE EXPORT VAN MENGVOEDERS AFGEDEKT DOOR GECERTIFICEERDE MV-SOJA? ..	10
21. WAAR VIND IK DE ATTESTEN/CERTIFICATEN VAN DE AANGEKOCHTE SOJA?	10
22. WORDEN DE SOJABOEREN GEAUDITEERD?	10
23. WORDEN BOEREN IN DE BEVOORRADINGSREGIO’S VAN ARGENTINIË EN BRAZILIË BEGELEID? ..	11
24. IS ER EEN FYSISCHE LINK TUSSEN DE AANGEKOCHTE MV-SOJA EN DE SOJA DIE IN BELGIË WORDT INGEMENGD?	11
25. WELKE KOSTEN GAAN GEPAARD MET DE AANKOOP VAN MV-SOJA?	12

26.	IS ER EEN SPECIALE ETIKETTERING VOOR MV-SOJA?	12
27.	WORDT BINNEN BEMEFA'S LASTENBOEK GEËIST DAT DE MV-SOJA GENETISCH ONGEWIJZIGD IS?	12
28.	MOETEN BEMEFA-LEDEN INDIVIDUEEL GECERTIFICEERD WORDEN?	12
	A) DEELNAME AAN BEMEFA'S LASTENBOEK.....	13
	B) ATTESTERING VAN DEELNEMENDE BEDRIJVEN	13
	C) EXTERNE AUDIT	14
	D) AUTOCONTROLE EN INTERNE AUDIT	14
	E) STAALNAME BINNEN DE AUTOCONTROLE	15

Dit document bevat een overzicht van veel gestelde vragen over maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja). U komt er o.a. meer te weten over de verschillende initiatieven van BEMEFA en de Belgische mengvoederindustrie ter zake. Heeft u na het doornemen van dit document nog bijkomende vragen? Laat het ons weten via info@bemefa.be of raadpleeg onze website onder de rubriek [Dossiers > Duurzaamheid > MVDS](#) voor meer informatie.

1. Wat is soja?

De sojaboon is een peulvrucht met een hoog eiwitgehalte en een hoog gehalte aan plantaardige olie. De volvette sojaboon bevat gemiddeld 35% ruw eiwit en 20% ruw vet, en vormt dus zowel een goede energiebron, als een goede eiwitbron. Sojaschroot (ook sojameel genoemd, of nog sojavoer) is wat overblijft nadat de olie uit de sojaboon geëxtraheerd is. Dit gebeurt via een extractieproces. De extractie van sojabonen levert 74 à 81% sojaschroot op en ongeveer 19% olie en 3% vezels (voornamelijk hullen).

2. Waarom wordt soja gebruikt in diervoeding?

Soja is een belangrijke eiwitrijke grondstof voor diervoeders, waarvan het eiwit goed verteerd wordt in de darmen. Daarnaast bevat soja een gunstige aminozuursamenstelling.

Het meest gebruikte sojaproduct in diervoeding is sojaschroot (81%), gevolgd door sojabonen (11%), sojahullen (5%) en sojaolie (2%). Ook volgende afgeleiden vinden hun toepassing in diervoeders: sojabloem, sojaconcentraat, sojaschilfer, sojalecithine en soja isolaat. Mengvoeders bevatten nagenoeg altijd sojaschroot. Naargelang de behoeften van het dier (en zijn groeifase/gewicht) worden de verschillende sojaproducten gebruikt.

3. Welke andere plantaardige eiwitten gebruikt de Belgische diervoederindustrie?

In België is de productie van plantaardige eiwitten vrij beperkt. Het gaat dan om bonen, erwten, lupinen, luzerne, koolzaad,... De hoeveelheid die hiervan in België geproduceerd wordt, is echter onvoldoende om de Belgische diervoederindustrie te voorzien. Daarom hangen we grotendeels af van het buitenland. De Europese Unie hangt voor meer dan 70 % van haar eiwitbevoorrading af van het buitenland. België heeft die afhankelijkheid teruggebracht tot 50 % via een Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen. Meer informatie over dit actieplan leest u op onze website, onder [Dossiers > Duurzaamheid > Alternatieve eiwitbronnen](#).

4. Hoeveel soja wordt er in diervoeding gebruikt?

In 2013 werd er in totaal (afgerond) 850.000 T sojaschroot verbruikt in de Belgische diervoeding. Dit is het verbruik van de BEMEFA-leden, die instaan voor 99% van de totale Belgische mengvoederproductie.

5. Waar komt soja vandaan?

Europa en België zijn afhankelijk van het buitenland voor de invoer van plantaardige eiwitten in het algemeen en van soja in het bijzonder. De voornaamste producenten zijn de Verenigde Staten, Brazilië, Argentinië en in mindere mate China, India en Paraguay. In Europa begint de sojaproductie echter aan een bescheiden opgang.

6. Oprichting Platform “Maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen”

In 2006 heeft BEMEFA het Platform “Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen” (MVDS) opgericht. De objectieven van dit platform zijn driedig en omvatten:

- Een standaard uitwerken voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen. Aan welke indicatoren moet een diervoederstroom voldoen om als maatschappelijk verantwoord bestempeld te mogen worden?
- Promoten van lokale (lees Europese) eiwitbronnen.
- De afhankelijkheid van de ingevoerde eiwitbronnen verminderen door een betere valorisatie van bestaande en nieuwe nevenstromen.

7. Wie is lid van het Platform MVDS?

Sinds 2006 hebben volgende partners zich als lid aangemeld:

- De landbouworganisaties (ABS, Boerenbond en FWA)
- De voedingsindustrie via FEVIA
- De zuivelindustrie via BCZ
- De in- en uitvoer van diervoederstromen via Imexgra
- De verwerkende industrie via Febev en Fenavian
- De grootdistributie via Comeos, Colruyt en Delhaize
- De Beroepsvereniging van de Margarinenijverheid via APIM

Aanvankelijk hadden ook de NGO's belangstelling getoond, maar die haakten af omdat de ambitie om een eigen standaard te schrijven niet in hun activiteitenveld lag.

8. Welke diervoederstromen worden geambieerd maatschappelijk verantwoord te zijn/worden?

In 2006 werd soja als eerste doelgroep vooropgesteld om in een maatschappelijk verantwoord kleedje te steken. In 2014 werden de nevenstromen van de biofuelindustrie als nieuw belangrijk doelwit geïdentificeerd.

9. Wat is maatschappelijk verantwoorde soja?

Maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja) is soja waarvoor bepaalde principes, criteria en indicatoren gelden m.b.t. maatschappelijke verantwoording. De principes van de RTRS- standaard (zie verder bij [vraag 10](#)) zijn het meest uitgebreid. RTRS is een initiatief op wereldschaal dat in 2011 van start is gegaan en nog altijd in ontwikkeling is.

De Belgische mengvoederindustrie is echter reeds in 2009 gestart met een project. De reden van dit initiatief leest u verder bij [vraag 12](#). In het kader van dit project werd een BEMEFA-lastenboek ontwikkeld, namelijk 'De productie en levering van mengvoerders op basis van verbruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja'. In dit lastenboek, dat u online kan raadplegen onder de rubriek [Dossiers > Duurzaamheid > MVDS](#), worden samengevat volgende criteria in acht genomen bij de keuze van de aan te kopen soja:

- het respecteren van de wetgeving (lokaal en nationaal)
- aandacht hebben voor sociale aspecten en arbeidsomstandigheden (vb. een goed loon, geen kinder- of slavenarbeid)
- aandacht schenken aan het milieu (geen soja afkomstig uit recent ontboste gebieden – [Amazone Moratorium](#))
- het volgen van goede landbouwpraktijken (vb. beperkt pesticidenverbruik)

BEMEFA koppelde aan dit initiatief eveneens een logo, dat de afbeelding van een boom doet vermoeden. Deze boom wijst op het belang van het tegengaan van de ontbossing en het belang van het milieu in het algemeen. Een persoon fungeert als stam om het sociale aspect duidelijk naar voor te laten komen. De sojapeul in het blad laat er geen twijfel over bestaan dat dit initiatief rond soja draait, maar de boom draagt vooral meer dan 1 blad, waarmee duidelijk wordt gemaakt dat het zeker de bedoeling is om dit initiatief op termijn uit te breiden naar andere diervoederstromen (naast soja). Vervolgens werd de palmboom toegevoegd, nadat BEMEFA zich in 2012 aansloot aan de Belgische Alliantie voor palmolie.

BEMEFA's lastenboek houdt een individuele audit en certificering in van de mengvoederfabrikant. De Raad van Bestuur van BEMEFA heeft echter beslist de mv-soja collectief aan te kopen. Dit betekent dat er geen individuele audit nodig is. Bovendien, als administratieve vereenvoudiging, besliste de Raad van Bestuur eveneens om geen individueel certificaat uit te reiken, maar de leden te

verplichten deel te nemen aan de collectieve aankoop van mv-soja. De [ledenlijst](#) van BEMEFA omvat dan ook de deelnemers aan de collectieve aankoop van mv-soja.

10. Wat is RTRS?

RTRS staat voor *Round Table on Responsible Soy*, een internationaal initiatief dat open staat voor alle schakels van de sojaketen. Hierbij richt men zich tot al wie soja produceert, verwerkt, gebruikt of consumeert, zijnde de sojaproductanten, NGO's, wetenschappers, de handel, de industrie en banken uit de hele wereld. Meer dan 100 bedrijven, verenigingen en stichtingen zijn inmiddels lid geworden. Het doel van deze Ronde Tafel is, via een uniek proces van open dialoog, tot een mondiale uitbreiding te komen van de verantwoorde sojateelt. Ontbossing voorkomen is hierbij een zeer belangrijke doelstelling. Maar ook andere parameters rond het milieu worden in aanmerking genomen, evenals economische en sociale aspecten. RTRS heeft volgende 5 principes opgesteld:

1. Voldoen aan de wetgeving en respect voor goede handelspraktijken
2. Goede arbeidsvoorwaarden
3. Verantwoorde omgang met lokale bevolking
4. Eerbied voor het milieu
5. Goede landbouwpraktijken

Voor deze 5 principes werden in totaal een 30-tal criteria opgesteld, die dan weer samen 98 indicatoren hebben die maatschappelijk verantwoorde soja definiëren. Voor meer informatie over RTRS verwijzen we graag naar de website www.responsiblesoy.org.

BEMEFA heeft heel intensief deelgenomen aan de ontwikkeling van de RTRS-standaard door, als vertegenwoordiger van FEFAC, actief te participeren in verscheidene internationale werkgroepen van RTRS: working group "standard writing", working group "certification", working group "chain of custody", working group "communication", working group "Non-GM", enz.

11. Wat is het Amazone Moratorium?

Het Amazone Moratorium is een akkoord dat de Braziliaanse soja-industrie in juni 2006 sloot en waarbij afgesproken werd dat gedurende minstens 2 jaar geen soja meer zou worden aangekocht die afkomstig is van gebieden die na juli 2006 werden ontbost. Dit Moratorium werd ondertussen al meermaals verlengd en is nog steeds van toepassing.

De drijvende krachten achter dit Moratorium zijn ABIOVE (de Braziliaanse vereniging van de plantaardige olie-industrie) en ANEC (de Braziliaanse vereniging van graanexporteurs) en hun respectievelijke leden. Meer informatie over dit Moratorium leest u op de website van [Abiove](#).

BEMEFA heeft het respect van het Amazone Moratorium steeds als voorwaarde gesteld. Alle aangekochte soja voldoet dus aan deze voorwaarde.

12. Waarom het initiatief van BEMEFA's lastenboek soja?

BEMEFA heeft een volledig lastenboek uitgewerkt rond mv-soja en is er dan ook de beheerder van. Via dit lastenboek wil de Belgische mengvoedersector bijdragen tot een maatschappelijk verantwoorde aanvoer van soja bestemd voor diervoeding. BEMEFA heeft geopteerd om stapsgewijs en in samenspraak met leveranciers, sojaproducten en de afnemers van eindproducten (eieren, melk en vlees) te streven naar een progressieve verstrenging van de voorwaarden bij de aankoop van gecertificeerde mv-soja.

Dit lastenboek beschrijft de werkwijze die gevolgd moet worden door de mengvoederproducent die mv-soja verbruikt.

Het BEMEFA lastenboek wordt jaarlijks geëvalueerd door een begeleidingscomité, bestaande uit 4 vertegenwoordigers van BEMEFA en vertegenwoordigers uit de distributie, de verwerkende industrie, verschillende kwaliteitslabels,... Het begeleidingscomité evalueert eveneens het globaal streefcijfer en bepaalt het streefcijfer voor het komende jaar.

Zoals reeds gesteld is, wegens de collectieve aankoop van mv-soja, het individuele lastenboek (voorlopig) niet van toepassing.

13. Is alle soja in mengvoeders maatschappelijk verantwoord?

Dit is op termijn zeker de bedoeling. We wensen immers geen nichemarkt te ontwikkelen, maar de Europese hoofdstroom (*main stream*) soja maatschappelijk verantwoord te maken. De ambitie is om tegen 2020 alle aangevoerde soja in Europa maatschappelijk verantwoord te krijgen! België speelt hier locomotief voor de Europese trein en wenst meerdere landen bij dit initiatief te betrekken. Zo kan meer invloed uitgeoefend worden en kunnen de kosten voor dit initiatief gedrukt worden. Meer over deze kosten leest u onder [vraag 25](#).

14. Zijn BEMEFA's lastenboek en de RTRS-standaard compatibel?

Uiteraard! BEMEFA's project kadert volledig binnen RTRS. Elk jaar wordt voor de gecertificeerde mv-soja die door BEMEFA wordt aangekocht, het aantal duurzaamheidsindicatoren geëvalueerd. Vervolgens wordt het actieplan voor het volgende jaar vastgelegd in samenspraak met leveranciers, sojaproducten en de certificatie-instellingen die de boeren certificeren.

RTRS gecertificeerde mv-soja voldoet sowieso aan alle RTRS-eisen. Op het "*RTRS trade platform*" (zie www.responsiblesoy.org) worden de verkochte RTRS-certificaten vermeld en uiteraard stelt RTRS

zich op die wijze garant dat deze verkochte certificaten afgeleverd werden aan sojaproductanten die voldoen aan de RTRS-indicatoren.

15. Aan welke indicatoren beantwoordt de aangekochte BEMEFA gecertificeerde mv-soja?

Zoals reeds eerder aangehaald, heeft BEMEFA geopteerd voor deels de BEMEFA standaard en deels de aankoop van RTRS-certificaten op het *RTRS Trade Platform*.

Wat de BEMEFA gecertificeerde mv-soja betreft, koos BEMEFA voor een progressieve benadering. In 2009 werd er gestart met een 20-tal indicatoren. Elk jaar werd er geëvalueerd en werden er een aantal indicatoren toegevoegd aan de certificering. In 2014 zat BEMEFA aan 64 indicatoren. Jaarlijks wordt een vergelijking gemaakt met de RTRS-indicatorenlijst om de vooruitgang te meten.

Bovendien heeft BEMEFA haar indicatoren van BEMEFA gecertificeerde mv-soja vergeleken op het internationale ITC-platform (www.standardsmap.org/fefac). Dit neutraal platform van het *International Trade Center* werd opgericht met als doel de bestaande standaarden te kunnen vergelijken ten opzichte van de *sourcing guidelines* die werden opgesteld door FEFAC, de Europese mengvoederfederatie. Deze *sourcing guidelines* zijn de minimale duurzaamheidsvoorwaarden waaraan de verwerkte soja moet voldoen om als maatschappelijk verantwoord te worden bestempeld. De BEMEFA-standaard heeft de test succesvol afgewerkt en voldoet dus zeker aan die eisen.

16. Aan welke indicatoren beantwoordt de aangekochte RTRS gecertificeerde soja?

De RTRS gecertificeerde mv-soja voldoet per definitie aan alle indicatoren die in de RTRS-standaard worden vermeld. Hier is geen enkele vergelijking of *benchmarking* nodig! De RTRS-indicatoren zijn terug te vinden op www.responsiblesoy.org.

17. Hoe verloopt de aankoop van mv-soja?

Voor de aanvang van een oogstjaar wordt een streefcijfer door de sector naar voor geschoven: welk volume mv-soja plant de Belgische mengvoedersector aan te kopen (389.000 T jaarequivalent voor 2015). Het sectorale actieplan wordt dan verder besproken tussen BEMEFA en de leverancier. Tijdens de bespreking wordt er bekeken welke hoeveelheden BEMEFA- en RTRS-soja er beschikbaar zullen zijn. Nadat de prijzen bekend zijn van de verschillende standaarden wordt de knoop doorgehakt.

De aankoop van mv-soja gebeurt in België collectief. BEMEFA voert reeds sinds 2009 de onderhandelingen voor de collectieve aankoop. De kosten verbonden aan de aankoop van mv-soja worden verdeeld onder de leden van BEMEFA die soja verwerken. Deze collectieve aankoop betekent dus ook dat de individuele bedrijven niet apart geattesteerd moeten worden (Zie [vraag 29](#)).

Hieronder vindt u de evolutie van BEMEFA's collectieve aankoop van gecertificeerde mv-soja:

Oogstjaar	Hoeveelheid mv-soja Bemefa gecertificeerd (T)	Hoeveelheid mv-soja RTRS gecertificeerd (T)
2009-2010	100.000	
2010-2011	150.000	
2011-2012	240.000	
2012-2013	310.000	10.000
2013-2014	369.000	23.000
2014-2015	347.000	42.000

18. Welke bestemming heeft de aangekochte mv-soja?

De Raad van Bestuur van BEMEFA heeft geoordeeld dat de totale aankoop van 389.000 T soja zou moeten volstaan om de volledige binnenlandse markt te bevoorraden (en dus te voldoen aan de binnenlandse vraag) en daarbovenop de vraag in het buitenland eveneens af te dekken (de export van alle mengvoeders). Voor varkens en pluimvee die worden geëxporteerd is (voorlopig?) geen vraag naar gecertificeerde mv-soja.

De hoeveelheid mv-soja die in 2014 aangekocht werd, zijnde 389.000 T, staat garant voor alle producten (vlees, eieren, melk,...) die op de Belgische markt gebracht worden, plus alle zuivelproducten die zowel op de binnenlandse als op de buitenlandse markt worden afgezet. Concreet wil dit zeggen dat alle Belgische mengvoederfabrikanten die melkvee-, vleesvee-, kalver-, pluimvee- of varkensvoeders produceren, bijdragen in de aankoop van mv-soja.

19. Wordt de binnenlandse markt afgedekt met voeders met gecertificeerde mv-soja?

Ja! Op vraag van de zuivelindustrie en de grootdistributie wordt, voor de Belgische mengvoeders die in België afgezet worden, de markt afgedekt. De 347.000 T BEMEFA gecertificeerde mv-soja dekt deze volledige markt af. België produceert 6 miljoen T mengvoeders, waarvan 1,5 miljoen T bestemd is voor varkensexport en 900.000 T pluimveevoeder voor pluimvee-export. Er blijft dus 3,6 miljoen T mengvoeders over, waarvan 300.000 T voor export naar Nederland gaat. Kortom: 3,3 miljoen voor de

binnenlandse markt *a ratio* van 10% sojaschroot zou een behoefte betekenen van 350.000 T. Dit wordt volledig afgedekt door de door BEMEFA aangekochte BEMEFA gecertificeerde mv-soja.

20. Wordt de export van mengvoeders afgedekt door gecertificeerde mv-soja?

Inderdaad! Er wordt 300.000 T mengvoeders uitgevoerd naar Nederland met gemiddeld 10% soja, wat een behoefte zou inhouden van 30.000 T soja. Deze behoefte wordt dus ook volledig afgedekt door de aankoop door BEMEFA van RTRS gecertificeerde mv-soja (42.000 T).

21. Waar vind ik de attesten/certificaten van de aangekochte soja?

BEMEFA ontvangt jaarlijks certificaten voor de collectieve aankoop van BEMEFA gecertificeerde mv-soja. Deze certificaten zijn online beschikbaar onder de rubriek [Dossiers > Duurzaamheid > MVDS](#).

Voor de aankoop van RTRS gecertificeerde soja worden de certificaten jaarlijks gepubliceerd op de [website van RTRS](#).

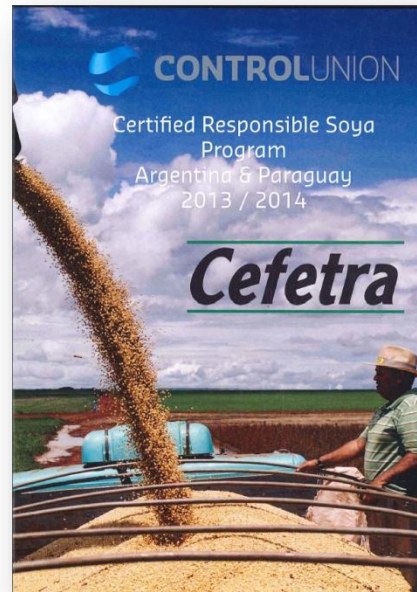
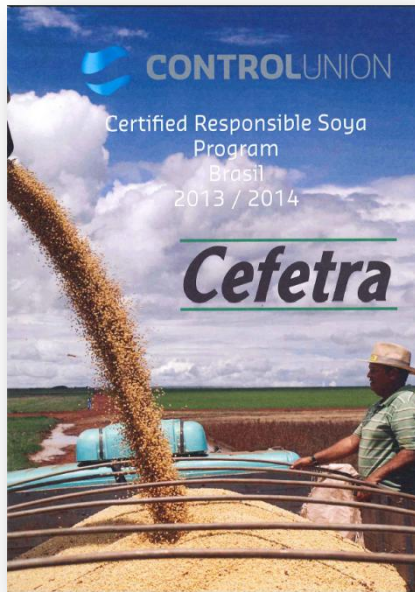
Company credit balance							
Credit balance on 09-09-2015: 77,000							
Company name	Type	Transaction type	Date	Credits/tons	Balance	Comment	
							
FEFAC	Bought	Direct trade	05-03-2015	42,000	77,000	Credits 2014 (incl. non-GMO)	
FEFAC	Bought	Direct trade	13-01-2014	5,000	35,000		
FEFAC	Bought	Direct trade	13-01-2014	20,000	30,000		
FEFAC	Bought	Direct trade	27-08-2012	10,000	10,000		

De BEMEFA aankopen van RTRS-certificaten worden onder de login van FEFAC vermeld. Dit omdat aanvankelijk enkel de RTRS-leden RTRS-certificaten konden aankopen en BEMEFA via FEFAC lid was van RTRS. Onder die noemer heeft BEMEFA ook FEFAC vertegenwoordigd in de verschillende internationale werkgroepen van RTRS.

22. Worden de sojaboeren geauditeerd?

De gecertificeerde sojaboeren worden jaarlijks geauditeerd door Control Union, een onafhankelijke certificatie-instelling die speciaal geaccrediteerd is voor het uitvoeren van deze audits. Het gaat in totaal over een 130-tal boeren, waarvan de gemiddelde oppervlakte voor soja 500 ha bedraagt. Al deze boeren worden ook nog eens apart begeleid door een NGO.

BEMEFA ontvangt dan ook jaarlijks het auditrapport van de geauditeerde boeren uit de bevoorradingsregio's van Brazilië en Argentinië. Deze rapporten zijn ter inzage beschikbaar in de kantoren van BEMEFA. De meest recente auditrapporten zijn voor 2013/2014.

23. Worden boeren in de bevoorradingsregio's van Argentinië en Brazilië begeleid?

De boeren uit de bevoorradingsregio's van Argentinië en Brazilië worden continu begeleid voor de certificering. Hiervoor heeft BEMEFA o.a. een contract afgesloten met [IDH](#) (Initiatief Duurzame Handel). Voor elke euro die BEMEFA aan de certificering van mv-soja besteedt, legt IDH een euro bovenop om de sojaproducten uit deze regio's te begeleiden naar certificering toe. Het project dat in 2011 werd gelanceerd, loopt nog tot eind 2015. De onderhandelingen om deze samenwerking te verlengen zijn al volop bezig.

24. Is er een fysieke link tussen de aangekochte mv-soja en de soja die in België wordt ingemengd?

Neen, er is geen fysieke link. De mv-soja wordt aangekocht onder de vorm van certificaten. De regio waaruit de gecertificeerde soja vandaan komt, is wel de regio waaruit de soja voor de Belgische markt geëxporteerd wordt en is bovendien de regio waarin IDH de sojatelers begeleidt naar certificering toe. Ter bevestiging krijgt BEMEFA jaarlijks een lijst van zeeschepen die het volume van de gecertificeerde mv-soja vervoeren naar België. Op die manier kan men controleren of de leveranciers het aangekochte volume (uit die begeleidingsregio's) effectief naar België vershippen. Ten slotte beschikt BEMEFA ook over de auditrapporten van de sojaboeren uit die

bevoorradingsregio's. Dit impliceert dat de door BEMEFA aangekochte gecertificeerde mv-soja (zowel BEMEFA- als RTRS-gecertificeerd) AREA MASS BALANCE is!

25. Welke kosten gaan gepaard met de aankoop van mv-soja?

BEMEFA tracht de meerkost zo beperkt mogelijk te houden. Hoe groter het volume mv-soja dat collectief wordt aangekocht, hoe lager de meerkost. Vandaar ook dat België de andere Europese landen wenst te betrekken bij dit project. Op Europees niveau spreken we immers over een volume van 30 miljoen T sojaschroot.

Sinds 2009 heeft BEMEFA de onderhandelingen voor de aankoop van gecertificeerde mv-soja collectief gevoerd. Dit betekent dat BEMEFA de onderhandelingen over de aankoop voert en dat de kosten vervolgens worden verdeeld onder de verschillende deelnemers. Alle leden van BEMEFA die soja verbruiken dienen verplicht deel te nemen. Deze leden dragen dan ook bij aan de kosten van mv-soja en dit in functie van hun jaarlijkse mengvoederproductie (Tnage). Het is met andere woorden de mengvoedersector zelf die de kosten draagt! De lijst van BEMEFA-leden is online beschikbaar onder de rubriek [Lidmaatschap > Ledenlijst](#).

26. Is er een speciale etikettering voor mv-soja?

Neen, er is geen speciale etikettering vereist voor mv-soja. De etikettering hiervoor verloopt conform de wetgeving.

27. Wordt binnen BEMEFA's lastenboek geëist dat de mv-soja genetisch ongewijzigd is?

Neen, dit lastenboek bevat geen eis over GGO-gecontroleerd. GGO-soja maakt nu eenmaal het grootste deel van de markt uit. In Argentinië is zelfs het volledige areaal ingezaaid met transgene soja. Wel heeft BEMEFA zich geëngageerd om 5.000 T non-GMO RTRS gecertificeerde soja aan te kopen in 2015. Dit onderstreept de visie van BEMEFA dat voor nichemarkten waar de reële meerprijs kan doorgerekend worden, het aanbod van GGO-gecontroleerd moet worden bestendigd.

Let wel, de GGO-soja die in de diervoeding wordt gebruikt, kreeg de goedkeuring van het Europees Wetenschappelijk Comité. Elke GGO heeft dus een diepgaand wetenschappelijk examen afgelegd, o.a. rond voedselveiligheid.

28. Moeten BEMEFA-leden individueel gecertificeerd worden?

Neen, BEMEFA-leden dienen niet individueel gecertificeerd te worden, omdat in België de aankoop van gecertificeerde mv-soja volledig collectief gebeurt.

Indien men van deze collectieve aankoop zou afwijken, kan wel gemakkelijk worden teruggevallen op BEMEFA's lastenboek soja, waarin de verschillende vereisten voor audits, staalname, enz. werden uitgewerkt. Indien bedrijven mv-soja op individuele basis zouden aankopen, betekent dit dat volgende bijkomende vereisten van kracht zouden worden:

a) Deelname aan BEMEFA's lastenboek

Het mengvoederbedrijf dat aan het lastenboek zou wensen deel te nemen, zou moeten werken volgens het gedocumenteerde en gecertificeerde kwaliteitssysteem van [Ovocom vzw](#) (gelijkwaardige kwaliteitssystemen kunnen aanvaard worden indien ze voldoen aan de door BEMEFA bepaalde voorwaarden). Dit kwaliteitssysteem zou minstens conformiteit moeten aantonen met de mogelijks van toepassing zijnde FCA-activiteiten:

- handel en productie van mengvoeders
- handel en productie van voormengsels
- handel en productie van voedermiddelen
- handel in voedermiddelen
- op- en overslag van voedermiddelen en transport van voedermiddelen, voormengsels en mengvoeders

Om deel te kunnen nemen aan het lastenboek dient de fabrikant een verbintenis te ondertekenen voorzien in bijlage 5 van het lastenboek. De hoeveelheid mv-soja wordt door BEMEFA bepaald, volgens het geproduceerde Tnage mengvoeder.

Vervolgens zal het bedrijf zich moeten aanmelden zowel bij een door BEMEFA gemandateerde OCI als bij BEMEFA. BEMEFA voegt het bedrijf toe aan de lijst met aangemelde bedrijven en pas wanneer de audit door de OCI positief is, zal een attest verleend worden (waarvan BEMEFA een kopie ontvangt). Het bedrijf zal dan worden opgenomen op de lijst van deelnemende bedrijven.

Het lastenboek voorziet eveneens dat nieuwe deelnemers, die geen mv-soja aangekocht hebben in het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar van toepassing, een streefcijfer vooropgesteld krijgen (ruwe schatting) gebaseerd op de door BEMEFA gekende aangiftes. De eerstvolgende FCA-audit zal verder uitmaken hoe de hoeveelheden voor de rest van het aangemelde jaar bijgestuurd moeten worden.

Iedere deelnemer opgenomen in de lijst van deelnemende bedrijven zal gebruik mogen maken van BEMEFA's logo voor mv-soja.

b) Attestering van deelnemende bedrijven

Het lastenboek voorziet dat de attestering enkel kan gebeuren door certificatie-instellingen (OCI's) die daartoe erkend zijn door BEMEFA. De lijst van erkende certificatie-instellingen zal gepubliceerd worden op de website van BEMEFA. De auditoren van certificatie-instellingen die binnen dit lastenboek zullen auditeren, zullen een opleiding moeten volgen bij BEMEFA en hiervoor een attest ontvangen.

De audits zouden samen plaatsvinden met de audits voorzien in de FCA-certificeringsregeling (zie www.ovocom.be), of 1 x / jaar.

De OCI zal na de audit een attest opmaken en hiervan een kopie bezorgen aan BEMEFA. Dit attest zal 1 jaar geldig zijn. BEMEFA zal dan ook een lijst van deelnemende bedrijven publiceren en deze regelmatig actualiseren. Bedrijven die geen geldig attest zullen kunnen voorleggen, worden van deze lijst geschrapt. De mengvoederfabrikant zal dan niet langer producent zijn van mengvoeders op basis van gecertificeerde mv-soja en zal bijgevolg BEMEFA's mv-soja logo niet meer mogen gebruiken.

Maar zolang de aankoop van mv-soja collectief door BEMEFA gebeurt, is er geen individuele attestering nodig! Wel kunnen BEMEFA-leden steeds verwijzen naar de certificaten die BEMEFA ontvangt en die beschikbaar zijn onder [Dossiers > Duurzaamheid > MVDS](#).

c) Externe audit

Het lastenboek bepaalt eveneens dat de auditor de aankoop- en verkoopfacturen van soja (mv-soja en niet-mv-soja) zal controleren. Deze worden dan bijgehouden in een Register, voorzien in bijlage 4 van het lastenboek. Verder kijkt de auditor na of het deelnemende bedrijf de jaarlijkse aangifte naar BEMEFA toe heeft gedaan voor de aangekochte en verkochte soja.

Ook dit geldt enkel indien men zou afstappen van de collectieve aankoop van gecertificeerde mv-soja.

d) Autocontrole en interne audit

Ingeval van individuele aankoop van gecertificeerde mv-soja, zullen de deelnemers aan het lastenboek moeten beschikken over een gedocumenteerd systeem van interne audits op conformiteit met dit lastenboek. Deze interne audits zullen minstens 1x/jaar plaatsvinden. De resultaten van deze audit moeten geregistreerd worden en vervolgens onder de aandacht gebracht van de medewerkers die verantwoordelijk zijn in het gebied waarop de audit wordt uitgevoerd. Er moeten tijdig corrigerende, verbeterende of preventieve maatregelen genomen worden op basis van het resultaat van de audit. De implementatie en doeltreffendheid van deze maatregelen moet worden geverifieerd en geregistreerd.

De formules van de mengvoeders moeten bewaard worden voor de wettelijke duur en zijn ter inzage voor de OCI.

e) Staalname binnen de autocontrole

Indien mv-soja fysiek wordt aangekocht, worden bijkomende maatregelen opgelegd. BEMEFA's lastenboek voorziet dat bij ontvangst van mv-soja, iedere binnenkomende partij bemonsterd zal moeten worden. Deze stalen zullen verpakt en geëtiketteerd worden zodat adequate identificatie mogelijk is en dienen gedurende minimum 6 maanden bewaard te worden.

Vervolgens zal ook van elk lot mengvoeder dat met de mv-soja geproduceerd wordt, een monster genomen moeten worden. Ook deze stalen dienen verpakt en geëtiketteerd te worden om adequate identificatie mogelijk te maken. Deze stalen dienen dan weer minstens 3 maanden bewaard te worden.

Ook deze regel geldt enkel bij individuele aankoop van mv-soja.